

WYMIERNA SKUTECZNOŚĆ

mojej aktywności w trwającej kadencji parlamentarnej dla Łodzi, regionu, Polski

Włodzimierz Tomaszewski

Poseł na Sejm RP
Minister
ds. Samorządu
Terytorialnego

W wyborach parlamentarnych 2019 r. startowałem z hasłami: *Ostatni na liście, pierwszy dla Łodzi i regionu; dla Orła i sportu*. Za tym było zapowiadane wsparcie dla samorządów – poczynając od tych najbardziej podstawowych form samorządności, po te najbardziej rozbudowane. A z tym łączyła się intensyfikacja inwestycji: tych małych i tych

wielkich (skorelowanych między samorządem a instytucjami centralnymi, a także podmiotami gospodarczymi). Obok kontynuacji i rozszerzenia wsparcia socjalnego: dla rodzin, seniorów; także wsparcie dla przedsiębiorców (zwłaszcza tych małych i średnich), w tym dla rolników; połączenie wyzwań z zakresu ochrony środowiska i gospo-

darki komunalnej; zwiększenie środków na kulturę i sport.

Warunki działania w minionych trzech latach jednak się bardzo zmieniły: pandemia, a następnie wojna energetyczna i militarna za naszą wschodnią granicą, wynikające z tego dla świata procesy inflacyjne bardzo spiętrzyły trudności, ale cele się nie zmieniły tylko rozszerzyły.

PIENIĄDZE DLA SAMORZĄDÓW I INWESTYCJE

Zaraz po wyborach w 2019 r. przedstawiłem (w kontaktach rządowych i parlamentarnych, samorządowych oraz dla mediów) koncepcję subwencji inwestycyjnej dla samorządów, a także specjalnej ustawy wsparcia dla Łodzi. Projekty te zderzyły się z falą pandemii, ale się etapami materializowały - wpały w bardzo aktywną odpowiedź rządu i większości parlamentarnej na możliwe skutki zarazy. W efekcie od 2019 r. w oparciu o specjalne fundusze do samorządów trafiło 92 mld zł dodatkowych środków na inwestycje, czyli dwukrotnie tyle, ile dotąd rocznie angażowały na wydatki majątkowe. W tym:

- **Łódź** otrzymała dodatkowo na inwestycje najwięcej w województwie: **238,4 mln zł**,
- **samorząd województwa łódzkiego** otrzymał dodatkowo **182,3 mln zł**,
- **np. Kolużki** otrzymały dodatkowo **77 mln zł**

Te pieniądze są na konkretne przedsięwzięcia wskazane przez samorządy, np. na realizację całego układu drogowego na Teofilowie pozwalającego na skomunikowanie z drogą ekspresową S-14, czy na poprawę warunków obsługi i rozwoju istniejących terenów inwestycyjnych w Kolużkach.

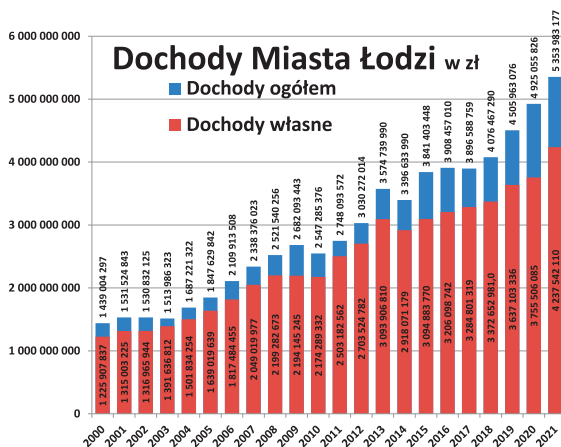
Dodatkowo samorządy otrzymały wsparcie w postaci 21,7 mld zł poprzez subwencję uzupełniającą oraz zwiększony jednorazowy udział w PIT.

Zatem w kraju od 2019 r. samorządy łącznie otrzymały już dodatkowo 113,7 mld zł, czyli 1/3 ogółu dochodów więcej, w tym: Łódź 575,4 mln zł; samorząd województwa 232 mln zł; Kolużki 84,8 mln zł

2021 rok samorządy zakończyły łączną nadwyżką w wysokości 17,4 mld zł. W Łodzi ta nadwyżka wyniosła 126 mln zł.

Będę zabiegał, by w Łodzi skorzystano z systemu wsparcia, który w parlamencie współtworzyłem (mając na względzie łódzką praktykę) społecznego budownictwa mieszkaniowego z wykorzystaniem majątku państwa i gminy oraz takich narzędzi rozliczeń z deweloperami, jak „mieszkania za grunt”. W Łodzi może powstać na tej podstawie 2,5 tysiąca mieszkań.

TABELA 1: Dochody Miasta Łodzi

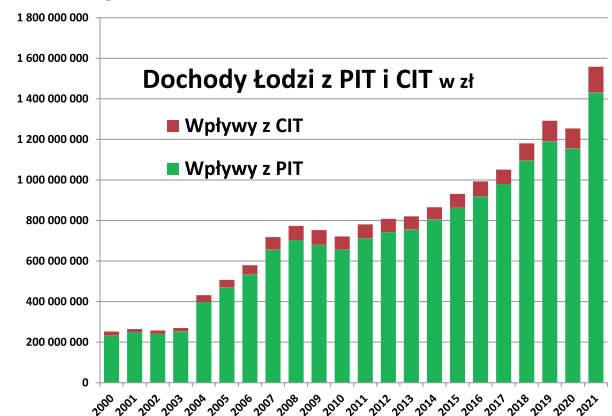
POMOC DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Czas pandemii spowodował podjęcie przez rząd i parlament bezprecedensowej pomocy dla przedsiębiorców dla podtrzymania ich aktywności gospodarczej i utrzymania miejsc pracy. W efekcie przetransferowania ponad 200 mld zł do podmiotów gospodarczych nie tylko mamy **najniższe bezrobocie** (we wrześniu br. w kraju **5,1%**, w Łodzi **5,0%**), ale także **największe wpływy podatkowe** z PIT i CIT do samorządów: **w kraju o 10 mld zł więcej; w Łodzi o 304 mln zł więcej.**

TABELA 2: Poziom bezrobocia

Rok	2002	2008	2013	2022 wrzesień
Polska	18,1%	9,5	13,4	5,1
Łódź	18,2%	6,7	12,3	5,0

TABELA 3: Dochody Łodzi z PIT i CIT

INWESTYCJE RZĄDOWE

Rozpocząłem z prezydentem Jerzym Kropiwnickim wielkie batalie o inwestycje komunikacyjne, które uczynią Łódź i województwo najbardziej dostępne komunikacyjnie. **Jednak tak jak rozpoczęliśmy je w sposób uniemożliwiający ich zatrzymanie, tak pilnujemy ich konsekwentnej realizacji.**

Podziemny Dworzec Łódź Fabryczna (wraz z tunelem dojazdowym oraz dalszym kierunkiem prac) przesądzony został umową z 31.07.2007 r. oraz porozumieniem z 20.07.2009 r. i przetargiem ogłoszonym 4.12.2009 r. Łącznie ze strony kolei w tę inwestycję zaangażowano **1,3 mld zł.**

Materiał informacyjny Posła na Sejm RP Włodzimierza Tomaszewskiego

Obecnie trwa budowa tuneli średnicowych między dworcem Łódź Fabryczna a dworcami Łódź Kaliska i Łódź Zabieniec z trzema przystankami. Są zapewnione środki ze strony kolei w wysokości **1,8 mld zł**, stan ich zaangażowania to 40%. Równoległe trwają prace nad realizacją Centralnego Portu Komunikacyjnego połączonego z Koleją Dużych Prędkości (KDP). Kiedy dla tego przedsięwzięcia tworzyliśmy porozumienia samorządowe od 2003 r., mało kto w to wierzył. Teraz jest to największa inwestycja komunikacyjna kraju. Dla Łodzi jest zlecone projektowanie 4 km tunelu KDP i ogłoszono pierwszy przetarg na prace budowlane.

Spina się także łódzki ring. Jesteśmy o krok od dokończenia ostatniego odcinka S-14 między węzłami: Aleksandrów Łódzki - Emilia, jednak krystalizowanie się tej inwestycji od początku tego wieku było z wyjątkowymi przeszkodami. Rząd Zjednoczonej Prawicy je przezwyciężył.

To wszystko są miliardowe inwestycje także dla Łodzi i regionu.

ENERGIA, ŚMIECI, WODA

Dzisiaj wojna energetyczna uświadamia wartość paliw i ich dostępność. Polski rząd i parlament uruchomili już środki osłonowe dla obywateli i przedsiębiorców w wysokości 110 mld zł właśnie związanych z wojną cenową wynikającą z pandemii, a przede wszystkim z szantażem energetycznym Rosji i agresją militarną.

W tej perspektywie wykorzystanie lokalnych paliw i ich pozyskanie, energooszczędne urządzenia i technologie, odnawialne źródła energii – są wyzwaniem, które podejmuje – kontynuując wcześniejsze prace. Czynie starania, by doprowadzić do zmiany dotychczasowego paradygmatu w ochronie środowiska, czyli wskazania możliwości technologicznych w bezemisyjnym przetwarzaniu węgla i odpadów. Oznacza to funkcjonowanie Bełchatowa tylko przy innym przetwarzaniu tamtejszego paliwa. To oznacza **pozyskanie taniej energii elektrycznej i ciepłej niezależnej od źródeł zewnętrznych**.

Do tego dochodzi technologia magazynowania energii nadmiarowej i wykorzystania energii zimnej ze skroplonego gazu LNG. Śmieci można przekształcić w energię i unikać horrendalnych opłat. Te opłaty wynikają z zaniechania ich przetworzenia w energię (wolnego od

0010663995

opłat środowiskowych i unijnych opłat ETS-u), jak i z dyktatu cenowego firm, któremu poddawała się część samorządów, unikając rzetelnych kalkulacji. Obecne władze Łodzi właśnie do tego doprowadziły. Dlatego w tej sprawie **występowałem, broniąc mieszkańców przed pięciokrotnym wzrostem opłat śmieciowych**, łącznie ze skargą do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, kiedy Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi uchyliła się od wyegzekwowania takiej kalkulacji jako użytecznego narzędzia oceny). Mimo moich interwencji poselskich, nie przedstawiono pełnego racjonalnego planu zmian i inwestycji z zakresu gospodarki odpadami prowadzonymi w interesie mieszkańców, a nie firm zewnętrznych. Śmieci można dziś przetwarzać w energię 50% taniej i to powinny wykorzystywać samorządowe elektrociepłownie obniżając opłaty śmieciowe oraz cenę energii i ciepła - a przy tym ograniczając emisje zanieczyszczeń. **Podobnie interwencje podejmowałem w sprawie zawyżania stawek opłat za wodę i ścieki**. Obecna prezydent Łodzi pod wpływem własnego wąskiego otoczenia winduje bezpodstawnie czynsz dzierżawny dla spółek wod.-kan., co wyniszcza te spółki i zmusza do prób nieuzasadnionych podwyżek taryfy. **Wszystkie te działania będą kontynuował w skójrazeniu z tworzeniem mechanizmów efektywnościowych**.

USTAWY DLA ŁÓDZI I SAMORZĄDÓWCÓW

Zgodnie deklaracją przygotowałem i złożyłem 4.03.2020 r. do Laski Marszałkowskiej projekt ustawy o Narodowym Funduszu Rewitalizacji i Rozwoju Łodzi, która ma nadany numer druku sejmowego 929. Jego rozpatrywanie łączy się: z jednej strony z docelowym utrwaleniem w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego mojego motywacyjnego modelu subwencji inwestycyjnej, z drugiej z ukształtowaniem się praktyki tego typu narzędzia wsparcia i rozwoju. Podobnie, praktyka tworzenia związków metropolitalnych musi być oparta na wnioskach wynikających z pięcioletniego funkcjonowania Związku Metropolitalnego Województwa Śląskiego. Na tej podstawie może powstać związek metropolitalny województwa łódzkiego, którego jestem zwolennikiem i do czego będę dążył.

Większe pieniądze dla samorządów powinny iść w parze z **wprowadzeniem ustawowych narzędzi efektywnościowych** w wydatkowaniu środków publicznych i dysponowaniu mieniem np. **poprzez wzrost obywatelskiej kontroli i partycypacji z wykorzystaniem jednostek pomocniczych** (które powinny decydować o 3% wydatków inwestycyjnych), **organizacji społecznych**. Obecnie, jako minister, intensyfikuję prace nad takimi regulacjami, łącznie z odpowiednimi instrumentami dla radnych, a także z zachęcającymi do współpracy możliwościami obsługi mieszkańców.

Dlaczego w Łodzi, mającej w 2021 r. nadwyżkę 126 mln zł, mieszkańcy byli nękanymi największymi i najliczniejszymi dziurami drogowymi w całym kraju? To właśnie mają naprawić mechanizmy efektywnościowe.

W 2019 r. zapowiadałem zaangażowanie we wsparcie także dla takich utrwalonych tradycji form samorządowych, jak Kola Gospodni Wiejskich i Ochotnicze Straże Pożarne. To stało się rzeczywistością prawną (zmiana ustawy o KGW z 24.06.2021 r.; ustawa z 17.12.2021 r. o OSP) i materialną (olbrzymi wzrost nakładów na wyposażenie OSP: 167 mln zł dla KGW). OSP to także wielki składnik systemu bezpieczeństwa naszego kraju.

POLITYKA SPOŁECZNA, ROLNA, ZDROWIE, KULTURA, SPORT, REKREACJA

Utrwalenie polityki prorodzinnej (Program 500 Plus; Maluch Plus, Mama 4Plus; Dobry Start; Rodzinny Kapitał Opiekuńczy); obniżki podatków (w tym wzrost kwoty wolnej od podatków); wsparcie dla seniorów (13. i 14. emerytura oraz największe waloryzacje; Program Senior Plus i Aktywni Plus), wielki wzrost nakładów na rzecz osób niepełnosprawnych, to wielomiliardowe konkrety. Jest przygotowywana kolejna waloryzacja emerytur rolniczych. Rolnicy korzystają z większego wsparcia poprzez dopłaty do oleju napędowego, nawozów; rozpocznie się proces wyrównania dopłat unijnych do średniej unijnej dla mniejszych gospodarstw. Polskie rolnictwo i przetwórstwo może być wsparte olbrzymimi korzyściami z pozyskiwania praktycznie bezpłatnie mocznika (podstawy do produkcji nawozów) oraz gazów technicznych (tlen, azot, argon) w produkcji energii poprzez bezemisyjne przetwarzanie węgla i odpadów organicznych w systemie obiegu zamkniętego oraz w procesie przejmowania zimna podczas regazyfikacji LNG.

Wzrost nakładów na zdrowie, to od 2015 r. ich podwojenie z 77 mld zł do 160 mld zł. Pandemia spowodowała także dodatkowy wysiłek finansowy. Łódzki Oddział Wojewódzki NFZ wydatkował w 2015 r. - 4,6 mld zł, w 2019 - 6 mld zł; w 2020 - 6,5 mld zł (w tym 0,5 mld na covid), w 2021 - 7,4 mld zł (w tym 1 mld zł na covid); w 2022 r. - ma być 8,4 mld zł (na covid jest 0,37 mld zł). Wojewoda Łódzki przeznaczył 15 mln zł na stworzenie szpitala tymczasowego w Hali Expo.

Wydatki na kulturę przekroczyły w budżecie Państwa nieosiągalny do 2015 r. pułap 1% wydatków ogółem. W budżecie na 2022 r. jest już rekordowy poziom 1,13%. Z tych środków w coraz większym zakresie korzysta także Łódź. Paradoxem jednak jest fakt, że obecne władze Łodzi rezygnują ze środków na wielkie przedsięwzięcia w sferze kultury. W ten sposób kwota 400 mln zł na centrum festiwalowe Camerimage zamiast do Łodzi powędrowała do Torunia, a otoczenie dworca straszy. Ostatnio namawiałem władze Łodzi, by zawnioskowały do Ministra Kultury o współprowadzenie (czyli współfinansowanie) Zespołu Harnam (ikony tego typu instytucji w kraju). Nie podjęto w tym zakresie działań. Zainteresowanie wyraził Marszałek Województwa. Takich porzuconych projektów przez miasto z różnych dziedzin jest więcej, straconych pieniędzy ok. 1,5 mld zł.

Nakłady budżetu państwa na sport, to w 2015 r. - 0,95 mld zł, w 2019 - 1,25 mld zł, w 2022 - 1,68 mld zł; na turystykę: w 2015 r. - 49,5 mln zł, w 2019 - 61 mln zł, w 2022 - 75 mln zł. Do Łodzi na sport trafiło z Ministerstwa: w 2015 r. - 1,5 mln zł, w 2019 r. - 4,2 mln zł, w 2022 r. - 5,6 mln zł. Droga do finansowego wsparcia dla łódzkiego Orła także została otwarta.

Miałem też możliwość - zgodnie z zapowiedzią przedwyborczą - wsparcia realizacji ośrodka rekreacyjnego w Lisowicach koło Kuluszek. Zachęcam do odwiedzenia, by przekonać się, że warto.

DODATKOWY JEDNOROCZNY BUDŻET PAŃSTWA wielkości 600 mld zł został już uruchomiony w minionych trzech latach na rzecz realizacji wyzwań dotyczących wsparcia samorządów, przedsiębiorców, walki z pandemią, przeciwdziałania wojnie energetycznej i militarnej. Do samorządów trafiło 2,5 mld zł na wsparcie uchodźców z Ukrainy. Kolejne miliardy trafiają na obsługę dystrybucji węgla.